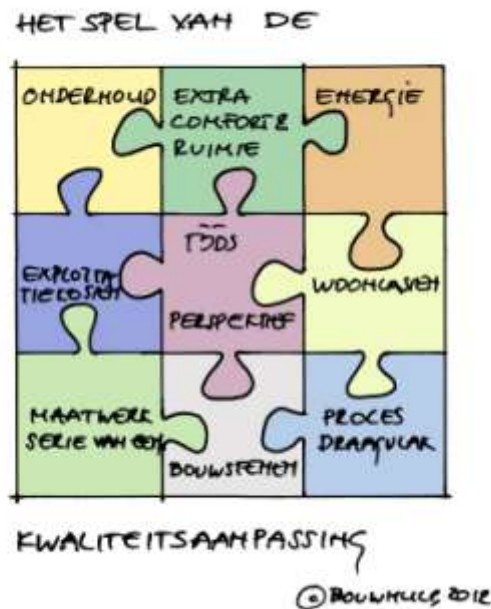

KENNISBANK 2013

RENOVEREN ALS AMBACHT

Auteur: Martin Liebrechts, 4 juni 2013

Renovatie is deels een techniek. Maar het is meer. Het is een ambacht, waarbij oog is voor alle variabelen die de kwaliteit aan het bestaande gebouw nu en in de toekomst bepalen. Het is geen kwestie van op zo'n efficiënt mogelijke manier een gebouw voorzien van een vernieuwde schil. Renoveren is een complexe puzzel, waarbij in een bepaalde context de oplossing wordt bedacht die het beste past. Dus als we als maatschappij concluderen dat de bestaande gebouwenvoorraad opgewaardeerd moet worden zijn we er nog niet. Ook kreten als onderhoudsvrij, energieneutraal of levensloopbestendig lossen het probleem voor de gewenste opwaardering niet op. Sterker nog, ze dreigen door de eenzijdige benadering de uiteindelijke oplossing in de weg te staan. Bij gebouwen en woningen gaat het nooit om één aspect, maar vooral om de integraliteit die weleens aangeduid wordt met 'stevig, functioneel en schoon'.

De titel 'renoveren als ambacht' is bewust gekozen en is bedoeld te verwijzen naar het handwerk dat nodig is om in elke situatie de juiste oplossing toe te passen. De titel kwam bij me op bij het lezen van een boek 'Denken als ambacht', waarin Joël de Ceulaer tien vlaamse 'gepensioneerde' filosofen interviewt. Ook het boek van Richard Sennet 'de ambachtsman' poogt uit te zetten wat de maatschappelijke betekenis van onze verhouding tot ons werk is. Vakmanschap, zegt Sennet, is een menselijke behoefte, een verlangen om het werk goed uit te voeren omwille van het werk zelf. Hierbij zijn denken en doen onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het beoefenen van een vak is dus geen kwestie van citeren uit een encyclopedie. Het gaat erom dat er ruimte en plaats is om met elkaar het vak eigen te maken, waarbij onderwijs, onderzoek en oefenen een samenhangend geheel vormen.

De oproep van deze column is bedoeld om als maatschappij het ambacht van renoveren, ofwel opwaarderen, opnieuw te benoemen, zodat het vak die inhoud krijgt die het verdient. Daarnaast nodig ik iedereen uit om een kort of lang essay te schrijven als startpunt van deze discussie en die te plaatsen op de kennisbank. Het woord is aan onszelf.

Bronnen/verwijzingen

- (1) 'Denken als ambacht, de levenswijsheid van tien vlaamse filosofen', Joël de Ceulaer, Antwerpen, 2012
- (2) 'De ambachtsman', Richard Sennet, Amsterdam, 2008
- (3) 'De renovatietoekomst ligt in het onderwijs', Jos Lichtenberg en Martin Liebrechts, Renda special 1, 2013